

IMPORTANȚA CLINICĂ A MARKERILOR MONOGENICI (ANTIGENII HLA) ÎN EVOLUȚIA CLINICĂ A ARTRITEI PSORIAZICE LA PACIENȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Olga Guțan

Conducător științific: Eugeniu Russu

Disciplina de Reumatologie și Nefrologie, USMF "Nicolae Testemițanu"

Introducere. Rolul factorilor genetici este confirmat prin creșterea ratei artritei psoriazice printre posesorii unor anumiți markeri genetici, însă în literatura de specialitate nu există date care ar demonstra care determinantă genică facilitează dezvoltarea unei sau altei forme clinice de artrită psoriazică. **Obiectiv.** Studiarea particularităților clinice ale artritei psoriazice și antigenii HLA. **Material și metode.** Au fost selectați 133 pacienți (103 – cu APs, CASPAR, 2006 și 30 cu psoriazis cutanat) și 30 persoane sănătoase. Pacienții au fost separați în funcție de varianta clinică: oligoarticulară (18 bolnavi), poliarticulară (32 bolnavi), interfalangiană distală (15 pacienți), axială (26 bolnavi) și varianta mutilantă (12 pacienți). **Rezultate.** S-a constatat că antigenii HLA-B27/(A3), (A2), (B11), (B15) determină o evoluție mai benignă a bolii, cu valori mai reduse ale sindromului inflamator-distructiv articular (ASDAS-PCR \leq 1.3, $r=0.891$, $\beta=2.05$, $p<0.001$), pe când antigenii HLA-B27/(B62), (B32), (B17), (B8) corelează cu gradul foarte activ și evoluția progresivă invalidizantă a artritei psoriazice (ASDAS-PCR \geq 2.1, $r=0.923$, $\beta=1.93$, $p<0.01$). Pe lângă cele enumerate, au fost determinate așa-numitele alele HLA artritogene în artrita psoriazică caracteristice populației Republicii Moldova: HLA-B27, -B11, -B8, -A2, -A3, -B32 și -B62 ($F\geq 50$, $p<0.01$). **Concluzie.** Factorii predictivi pentru prognosticul nefavorabil al APs sunt determinantele antigenice HLA-B27/B8, B62, B11, iar pentru prognosticul clinic relativ favorabil – HLA-A2/A3, A5, A8. Alelele HLA artritogene pentru artrita psoriazică sunt: HLA-B27, B11, B8, A2, A3, B32 și B62 – susceptibile pentru populația din Republica Moldova. **Cuvinte-cheie:** artrita psoriazică, markerii genetici.

THE CLINICAL IMPORTANCE OF MONOGENIC MARKERS (HLA ANTIGENS) IN THE CLINICAL EVOLUTION OF PSORIATIC ARTHRITIS IN PATIENTS FROM THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Olga Guțan

Scientific adviser: Eugeniu Russu

Rheumatology and Nephrology Discipline, Nicolae Testemițanu University

Introduction. The role of genetic factors is confirmed by the increase in the rate of psoriatic arthritis among the owners of certain genetic markers, but there is no data in the specialized literature that would demonstrate which genetic determinant facilitates the development of one or another clinical form of psoriatic arthritis. **Objective.** Study of clinical features of psoriatic arthritis and HLA antigens. **Material and methods.** 133 patients (103 – with APs, CASPAR, 2006 and 30 with skin psoriasis) and 30 healthy people were selected. The patients were separated according to the clinical variant: oligoarticular (18 patients), polyarticular (32 patients), distal interphalangeal (15 patients), axial (26 patients) and the mutilating variant (12 patients). **Results.** It was found that HLA-B27/(A3), (A2), (B11), (B15) antigens cause a more benign evolution of the disease, with lower values of the joint inflammatory-destructive syndrome (ASDAS-PCR \leq 1.3, $r=0.891$, $\beta=2.05$, $p<0.001$), while HLA-B27/(B62), (B32), (B17), (B8) antigens correlate with the very active degree and progressive disabling evolution of psoriatic arthritis (ASDAS-PCR \geq 2.1, $r=0.923$, $\beta=1.93$, $p<0.01$). In addition to those listed, the so-called arthritogenic HLA alleles in psoriatic arthritis characteristic of the population of the Republic of Moldova were determined: HLA-B27, -B11, -B8, -A2, -A3, -B32 and -B62 ($F\geq 50$, $p<0.01$). **Conclusion.** The predictive factors for the unfavorable prognosis of APs are the antigenic determinants HLA-B27/B8, B62, B11, and for the relatively favorable clinical prognosis – HLA-A2/A3, A5, A8. The arthritogenic HLA alleles for psoriatic arthritis are HLA-B27, B11, B8, A2, A3, B32 and B62 – susceptible for the population of the Republic of Moldova). **Keywords:** psoriatic arthritis, genetic markers.